

Program för uppföljning av privata utförare

Programmet för uppföljning av privata utförare börjar gälla från och med 1 februari 2016 och ska uppdateras en gång per mandatperiod av kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommuner får efter beslut av kommunfullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller enskild individ. Det gäller dock inte om det i lag eller förordning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd eller om den innefattar myndighetsutövning.

Kommunfullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Det gäller enligt kommunallagen från den 1 januari 2015. Syftet med förändringen i kommunallagen är att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare samt att öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet. Ängelholms kommun tillgodoser genom detta program att arbetet sker på ett strukturerat och likvärdigt sätt.

Avgränsning

I Ängelholms kommun omfattar programmet all den verksamhet som kommunen upphandlar av privata utförare inom alla verksamhetsområden: t ex lokalvård, snöröjning eller äldreomsorg. Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor, då denna verksamhet inte är upphandlad utan reglerad genom tillståndsgivning.

Eftersom programmet gäller upphandlad verksamhet är det viktigt att påpeka att krav på uppföljning och insyn generellt inte kan få genomslag på gällande avtalsrelationer, där villkoren redan är reglerade. Kraven som programmet lägger fast påverkar avtal i upphandlingar som ligger framåt i tiden. Ovanstående kommer att regleras successivt varefter nya avtal träffas med privata utförare.

Kommunens bolag ska i tillämpliga delar också följa programmet för uppföljning av privata utförare, främst vad avser allmänhetens insyn. Det ska tillgodoses via ägardirektiven. Programmet gäller även när upphandling för Ängelholms räkning sker av annan part än kommunen.

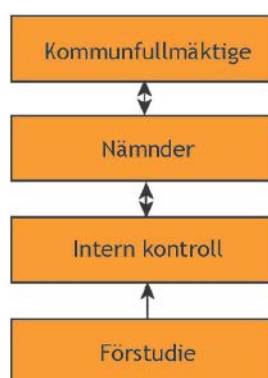
Mål

Kommunfullmäktige fastställer mål för samtliga nämnder. Målen gäller även för verksamhet som drivs i privat regi på uppdrag av kommunen. Nämndernas resultat och uppfyllelse kopplat till målen återrapporteras samt redovisas sedan vid utgången av april, augusti och december i samband med den ekonomiska uppföljningen. Kommunfullmäktiges mål är samtliga kopplade till perspektiv. För närvarande är perspektiven: medborgarfokus, effektiva verksamheter, samhällsutveckling och medskapande medarbetare.

Kommunfullmäktiges mål
Medborgarfokus
Erbjuda öppen kommunal demokrati med bra boende, goda kommunikationer, god miljö och god folkhälsa för att få nöjda medborgare.
Effektiva verksamheter
Arbeta för långsiktig hållbarhet och ett effektivt resursutnyttjande i alla planering.
Samhällsutveckling
Arbeta aktivt för hållbar tillväxt och utveckling för att tydliggöra vår profil ungdomsstaden, idrottsstaden, kunskapsstaden och hälsostaden.
Medskapande medarbetare
Vara en attraktiv arbetsgivare så att våra medarbetare känner delaktighet och trivsel och ges möjlighet att utvecklas.

Kommunen har ett antal olika styrdokument, kvalitetsdeklarationer och en vision enligt kraftsamling Ängelholm. Dessa ska följas av såväl kommunens verksamhet, de kommunala bolagen och de privata utförarna.

Ansvar

En intern kontrollplan har fastställts av kommunfullmäktige. Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Inom ramen för detta ansvar ska regler och anvisningar utformas för att den interna kontrollen ska anpassas till respektive nämnds organisation. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ska även planera och prioritera arbetet med utveckling av rutiner, för att stärka den interna kontrollen. Inför varje verksamhetsår ska nämnderna anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Planen för uppföljningen ska tas i nämnden, i samband med att nämnden antar budgeten inför kommande år. I samband med den årliga avrapporteringen av intern kontroll till kommunstyrelsen ska nämnden göra en samlad bedömning av nämndens internkontrollarbete. Allvarliga brister eller brott i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till kommunstyrelsen. Med utgångspunkt från nämndens uppföljningsrapporter ska kommunstyrelsen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. Rapportering ska årligen ske till kommunfullmäktige och kommunens revisorer i anslutning till årsredovisningen.

Avtal

Avtal ska utformas så att verksamheten hos de privata utförarna bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga, relevanta och tillräckliga. Det ska tydligt framgå hur samverkan mellan beställaren och utföraren ska genomföras och hur brister i verksamheten ska hanteras. Den kommunala huvudmannens möjligheter att besluta om sanktioner eller häva ett avtal ska tydligt regleras i avtalet.

I avtalen ska det säkras att utförare bistår kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheter samt lämnar nödvändiga uppgifter (t ex statistikuppgifter, tidsdata, rapporter, register) till kommunen. Utförarens skyldigheter att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som inte strider mot lag eller annan författning. Undantaget är företagshemligheter, enligt lag om skydd för företagshemligheter.

Utförarna av kommunala angelägenheter ska ha en rutin för att hantera klagomål och synpunkter. På begäran ska uppgifter från klagomålshandlingen överlämnas till kommunen.

Uppföljning

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Uppföljning och kontroll av verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare ska utföras och särskilt inriktas på medborgarfokus, säkerhet och risk för ekonomiska oegentligheter.

Uppföljningen görs för att:

- Kontrollera att uppdraget utförs i enlighet med uppdragsbeskrivning, förfrågningsunderlag, anbud och avtal.
- Utveckla verksamheten för att skapa nya och förbättrade tjänster.

Varje huvuduppdrag/servicestöd ansvarar, i samarbete med upphandlingsenheten, för uppföljning och kontroll inom sitt verksamhetsområde samt att det regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som tecknas med privata utförare. Det är viktigt att det avsätts resurser för uppföljning.

Olika former av uppföljning kan bli aktuell vid olika tider samt beroende på vilken verksamhet det gäller. Inom vissa områden är uppföljning och tillsyn reglerat i lag. Det kan styra vilken typ av uppföljning som är möjlig.

Vad?	Hur?	Kommentar
Regelbunden och riktad insyn och uppföljning	Kontrollera att verksamheten arbetar utifrån avtal, överenskommelser, lagar och regler.	<i>Uppföljning</i> görs av kommunen utifrån uppdrag, avtal, överenskommelser, lagar och regler. <i>Riktad insyn och uppföljning</i> genomförs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område, en specifik fråga eller efter ett inkommet klagomål.
Oanmälda besök	Ge en översiktlig bild av förhållandena på ett stort antal verksamheter.	På förekommen anledning, t ex vid allvarliga klagomål.
Individuppföljning	Kontroll av att enskild, som får någon insats från kommunen, får rätt stöd i överensstämmelse med eventuella beslut.	Utövas av handläggare inom respektive verksamhet.

I Ängelholms kommun genomförs förstudier inför varje upphandling, som en del av upphandlingsprocessen. Förstudien ska innehålla information om hur uppföljning ska ske och

vilka resurser som krävs. Förstudier som är strategiskt viktiga tas upp i nämnden. Varje nämnd ska tillse att det interna kontrollarbetet säkerställer att uppföljning sker enligt framtagen förstudie.

Allmänhetens insyn

Ängelholms kommun ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Informationen ska även utgöra ett underlag för medborgaren att göra ett aktivt val av utförare, i de fall tjänsten utförs enligt lagen för valfrihetssystem.

Utförare ska lämna information när kommunen begär det. Informationen begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan att det strider mot lag eller annan författning. Undantaget är företagshemligheter, enligt lag om skydd för företagshemligheter.

Kommunen ska redovisa resultatet av uppföljningen. Informationen ska vara lättillgänglig, informativ och överskådlig. När det gäller verksamheter med medborgarval bör de privata utförarnas hemsidor hållas aktuella, så att kommunen via sin hemsida kan hänvisa till dem.

Definitioner

Huvudman Kommunen är huvudman för ett flertal tjänster och har ansvar för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående skolor och skolor är sina egna huvudmän.

Privata utförare Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet enligt 3 kap 16 § KL. En privat utförare är en aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag, en stiftelse eller förening enligt 3 kap 18 b § KL är därför inte att betrakta som privata utförare. Utförare av en kommunal angelägenhet blir en privat aktör genom att få ett avtal via upphandlingslagstiftningen.